

فاطمه گنج کریمی

فیلترینگ واژه آشنایی برای ما ایرانیان است. سانسور یا محدود شدن دسترسی کاربران به وبگاه‌ها و خدمات اینترنتی در ایران موضوعی تکراری بوده که هر از چندگاهی اعمال می‌شود. در خصوص پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی نیز پس از ایجاد و رواج آن‌ها در ایران بحث فیلترینگ نیز مطرح و در برخی موارد به چالش بدل شده است. چند ماه پیش بود که به دلیل مسائل و تنش‌های سیاسی داخل کشور برخی از شبکه‌های اجتماعی فیلتر و فضای کسب و کار آن‌ها مختل شد. این وضعیت مورد انتقاد مردم کارشناسان و صاحبان این کسب و کارها قرار گرفت و ضرر و زیان بسیاری را به آن‌ها تحمیل کرد. اکنون باز هم صحبت‌های ضدتوقیفی در خصوص اعمال فیلترینگ تلگرام بیان می‌شود. پس از صحبت‌های اخیر در رابطه با فیلترینگ، ایجاد و گسترش پیام‌رسان‌های داخلی از سوی مسئولان مربوطه مطرح شد. از آنجایی که امنیت در حوزه شبکه‌های اجتماعی حرف اول را می‌زند، این نگرانی که حریم شخصی افراد مورد بی‌دزدی قرار گرفته و به خطر بیفتد، در میان مردم به وجود آمده است. گویی مردم رغبت چندانی به حضور در شبکه‌های اجتماعی داخلی نشان نمی‌دهند. از یک سو عدم اعتماد مردم به این شبکه‌ها و از سوی دیگر عدم تأمین نیازهایی که با ذائقه فعلی مردم همخوانی دارد، دو ایراد یا چالش اصلی شبکه‌های اجتماعی داخلی است. به این ترتیب، در حال حاضر مردم به تلگرام به نوعی عادت کرده‌اند و برای مهاجرت از آن راسخ نیستند. با تمام این وجود دلیل اصلی که می‌توان شبکه‌های اجتماعی داخلی را با شکست و عدم اقبال مردم روبه‌رو سازد، فقدان زیرساخت‌های لازم است.

پشت پایه پیام‌رسان‌های داخلی

به گفته برخی کارشناسان حتی اگر مردم نسبت به پیام‌رسان‌های داخلی اعتماد کسب کنند، عدم تأمین نیازهای آن‌ها موجب واپس‌زدگی این پیام‌رسان‌ها می‌شود و افراد به راحتی حاضر نیستند به شبکه‌های اجتماعی داخلی مهاجرت کنند. به گفته کارشناسان، زیرساخت‌های این پیام‌رسان‌ها در کشور هنوز تکمیل نشده است، به همین دلیل پاسخگوی نیاز این حجم از مخاطبان شبکه‌های اجتماعی نخواهد بود. بنابراین نکته اساسی قوت بخشیدن به زیرساخت‌های پیام‌رسان‌های داخلی است تا بتوانند از این طریق به رقابت با پیام‌رسان‌های داخلی یا شبکه‌های اجتماعی بپردازند. زمانی که رقابت میان پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی ایجاد شود، مخاطبان به راحتی می‌توانند پیام‌رسان دلخواه و مورد نیاز خود را انتخاب کنند و شاید دیگر لزومی به فیلترینگ و ایجاد نگرانی در میان مردم نباشد.

روی موج اخبار

از میان سایر پیام‌رسان‌ها یا شبکه‌های اجتماعی، تلگرام این روزها روی موج اخبار سوار شده تا جایی که حتی کار به مجلس و کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی کشیده شده است. در جلسه‌ای که در کمیسیون امنیت ملی برگزار شده، به بررسی تهدیدات اقتصادی تلگرام و امنیت پیام‌رسان‌های داخلی پرداخته و در آن تأکید شد؛ به روز شنبه‌ها سازمان یافته علیه پیام‌رسان‌های داخلی و برخی فضا سازی‌ها باعث نگرانی مردم و عدم مهاجرت آن‌ها از خانه‌بگانه به خانه خودی شده است. حتی رییس کل بانک مرکزی نیز نوسانات بازار ارز را گردن فضای مجازی انداخته است.

نیاز وافر پیام‌رسان‌های داخلی به زیرساخت

اکنون حدود پنج پیام‌رسان فعال داخلی در کشور وجود دارد که باید با آن‌ها تسهیلات، زیرساخت‌های آن‌ها را گسترش دهند تا بتوانند کاربران بیشتری را سرویس دهند. به گفته کریمی قدوسی، یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی بحث تسهیلات کسب و کار فضای مجازی هم محورهای مهم مورد توجه است. اکنون ۹۵ درصد فضای مجازی برای مردم به عنوان یک رسانه مورد بهره‌برداری قرار گرفته و برخی به عنوان آموزش می‌توانسته‌اند از این زیرساخت و فرصت به عنوان توسعه کسب و کار و تسهیلات فضای اقتصادی استفاده کنند.

آخرین وضعیت فیلترینگ در کشور و میزان آمادگی پیام‌رسان‌های داخلی بررسی شد

در بند فیلترینگ

- نبود یک پیام‌رسان با زیرساخت قوی به عنوان جایگزین و عدم اطمینان مردم به پیام‌رسان‌های داخلی ضربه بزرگی را به جامعه و فضای کسب و کارهای مجازی وارد می‌کند
- اگر مسئولان معتقدند که این پیام‌رسان معایبی برای جامعه دارد، باید این معایب را به صورت شفاف به مردم اعلام و به شکل عملی برای آن‌ها ثابت کنند تا اعتماد جمعی جلب شود
- زمانی که منفعت یک پیام‌رسان بیش از ضرر و زیان آن باشد، باید از آن استفاده کرد تا زمانی که پیام‌رسان دیگری مشابه آن جایگزین شود
- تهدید بزرگی توسط سرورهای خارجی و پیام‌رسان‌هایی مانند تلگرام با تمرکز بر اقتصاد مای ایجاد شده که البته این موضوع بین‌المللی است
- امیدواریم مسئولان کارشناسی دقیق انجام دهند و سپس آن را اجرائی کنند. نباید بلافاصله تصمیمی را اجرائی کرد و بعدها متوجه معایب آن شد
- هنوز پیام‌رسان داخلی نداریم که جای تلگرام را بگیرد؛ این شبکه اجتماعی نسبت به سایر شبکه‌ها بسیار جامع و کامل است

جایگزینی برای تلگرام نداریم!

سید مهدی میرمهدی کمیچانی
رئیس اتحادیه صنف فناوریان رایانه استان تهران

هنوز پیام‌رسان داخلی با قدرت، دسترسی و زیرساخت‌های تلگرام نداریم که جای آن را بگیرد. در حال حاضر تلگرام نسبت به سایر پیام‌رسان‌ها بسیار جامع و کامل است. کاربران ایرانی و خارجی از آن استفاده می‌کنند و فکری نمی‌کنم برنامه کاملی است؛ بنابراین جامعه بزرگی از این شبکه اجتماعی استفاده می‌کنند. اگر فیلتر شود با مشکلات زیادی مواجه خواهند شد. به همین دلیل لازم است در ابتدا جایگزینی برای تلگرام ایجاد شود و سپس دولت مردان و مسئولان سیاسی تصمیم بگیرند که تلگرام باشد یا نه. به عقیده ما باید این شبکه اجتماعی نسبت به سایر پیام‌رسان‌ها نسبت به ضرر و زیان آن بیشتر باشد، باید از آن استفاده کرد تا زمانی که جایگزینی مشابه آن پیدا کند. در صورتی که در زمانت موجود ایجاد مشکلات و ضرر و زیان زیادی برای صنوف مختلف سازمان‌های دولتی می‌شود، می‌توانیم پیام‌رسان‌های داخلی را به صورت فوری فیلتر کنیم. اما باید معایب و محاسن آن را در نظر بگیریم. این پیشنهاد من به دولت‌مردان است. دولت به راحتی می‌تواند نظارت داشته باشد. همین‌طور که در حال حاضر این نظارت را انجام می‌دهد و کدال‌های متخلف را سوز می‌کند. اگر در استفاده از تلگرام نظارت وجود داشته باشد، دیگر نیازی به فیلترینگ نیست. تلگرام یک پیام‌رسان کم‌ملاکه صرفه‌براری همه‌امسالگر است. مسئولان معتقدند که این پیام‌رسان معایبی برای جامعه دارد، باید این معایب را به صورت شفاف به مردم اعلام و به شکل عملی برای آن‌ها ثابت کنند تا اعتماد جمعی جلب شود.

پیام‌رسانی را انتخاب کنید که پاسخگو باشد

رسول جلیلی
عضو شورای عالی فضای مجازی

هنوز مطلبی در خصوص قطع شدن فیلترینگ اعلام نشده است. اینکه برخی معتقدند پیام‌رسان‌های داخلی آمادگی لازم را ندارند، اشتباه است. اکنون شبکه‌های اجتماعی داخلی و خارجی آمادگی حضور تمامی کاربران تلگرام را دارند و قادرند مجموع کاربران تلگرام را بپذیرند. البته پیام‌رسان‌های خارجی مجاز نیز قابل اطمینان هستند اما هنوز هیچ پیام‌رسان خارجی مجوزی از ایران دریافت نکرده است؛ بنابراین پیام‌رسان‌های داخلی برای مهاجرت کاربران آماده‌اند و نیاز مردم را در ایجاد اطلاع‌رسانی کانال‌های آمادگی برطرف می‌سازند. در حال حاضر تلگرام تهدیدهایی را از لحاظ اقتصادی و امنیتی دارد و امکان دارد در برخی موارد آشناسان را به خطر بیندازد و پیگیری آن مشکل است؛ بنابراین ضرورت دارد که از محیط انتظام یافته‌تری در فضای مجازی استفاده کنند. برخی انتقاد می‌کنند که برای انتقال کاربران و فیلترینگ زود است اما باید بگوییم نه تنها وقت آن رسیده بلکه دیر هم شده است. اگر قرار است محملی برای تبادل پیام میان مردم وجود داشته باشد، این محمل باید از مجاری مربوطه از دولت مجوز داشته باشد تا بعدها اگر اتفاقی برای شهروندی رخ داد، پاسخگو بوده و قابل پیگیری باشد. مردم باید بدانند وضعیت آینده تلگرام برای تمام کاربران یک تهدید است. شاید تک تک مردم این احساس را نداشته باشند اما بر خوردی که تلگرام با مخاطبان و جمع ایرانیان دارد از لحاظ اقتصادی، اجتماعی، انتظامی و فرهنگی یک تهدید بوده و به ضرر کل مردم است و نباید تک تک مردم این ضرر را تجربه کنند. همان‌طور که روزی بخشی از مردم در سیره‌گذاری موسسات مالی غیر مجاز فکری می‌کردند آن‌ها مجوز دارند و سیره‌گذاری به نفع آن‌هاست و ناگهان به ضررشان تمام شد. در پی این اتفاقات، انتظار مایا‌یختگان از دولت و قوه قضاییه این بود که خسارت آن‌ها را بپردازد. دولت بخشی از این خسارت را از بیت

فیروز آبادی و جهرمی زمان مشخصی برای انجام فیلتر تلگرام اعلام نشد. اکنون زیرساخت‌ها بسیار بهتر از گذشته آماده شده، اگر یک اقدام جهادی صورت بگیرد به زودی فیلتر انجام می‌شود. بر اساس این طرح دولت موظف می‌شود پیام‌رسان‌های داخلی را تقویت کرده و با پیام‌رسان‌های خارجی تهدید کند، به‌خورد کنند.

توضیحات وزیر و میسائت از حقوق شهروندی

محمد جوادی آذری جهرمی، وزیر ارتباطات نیز در اینستاگرام خود در بیانجلسه مشترک کمیسیون امنیت ملی و اقتصادی مجلس، نوشت: تکنولوژی بلاک چین تحول عظیمی در ساختار اعتماد به وجود می‌آورد. بحث امنیت اطلاعات و حریم خصوصی بسیار حایز اهمیت است. قوانینی داریم و قوه قضاییه آیین‌نامه‌ای اعلام کرده که دامین‌ها به شفاف‌سازی بیشتری دارد. از طرفی نقدهایی از امنیت پیام‌رسان‌ها مطرح می‌شود. برخی صحیح است و برخی سیاه‌نمایی. قوانین حمایتی از شرکت‌ها (پیام‌رسان‌ها) برای رعایت حریم خصوصی کاربران لازم است. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از ارائه لایحه‌ای به دولت در زمینه حفظ حریم خصوصی و صیانت حقوق شهروندی در فضای مجازی خبر داده و گفته است: پیام‌رسان‌های داخلی امنیت دارند و هرگز اطلاعات شخصی افراد را اختیار کسی قرار نمی‌گیرد. تلاش دولت‌ها این است که این رمزگذاری‌ها را بومی و داخلی کنند. این نوع تحولات نیازمند سیاست‌گذاری است؛ بنابراین احتیاج به حمایت و تقویت پیام‌رسان‌های داخلی با تقسیم وظایف بین دستگاه‌ها هستیم. کیفیت و عملکرد کمی پیام‌رسان‌های داخلی به‌طور جدی در حال گسترش است و جای خود را باز می‌کند.

خدمات آن خبر داده‌اند که تا پایان سال ۱۸ تا ۲۰ میلادی اتفاق می‌افتد. این در حالی است که تلگرام و مدیرعاملش ادعای کند قصد اضافه کردن سرویس‌های جدیدی دارند و حتی فناوری جدید بلاک چین، را معرفی کرده‌اند. فیلتر خواهد کرد. در حالی فیلترینگ امروز بر سر زبان مسئولان افتاده است که پیام‌های بسیاری را به دنبال خواهد داشت. نبود یک پیام‌رسان با زیرساخت قوی به عنوان جایگزین و عدم اطمینان مردم به پیام‌رسان‌های داخلی ضربه بزرگی را به جامعه و فضای کسب و کارهای مجازی وارد خواهد کرد که شاید در این برهه از زمان قابل جبران نباشد. اکنون ۹۰ درصد کاربران فضای مجازی ایران از تلگرام استفاده می‌کنند؛ بنابراین مسئولان باید بهترین تصمیم را بگیرند تا طلسمه‌زادی را در این شرایط اقتصادی ناسامان به کشور وارد نسازند.

فیلترینگ، شاید زمانی دیگر

به اعتقاد کریمی قدوسی، ابتدا از زیرساخت‌های فضای مجازی را باید تقویت کرد و گسترش داد که یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌ها پیام‌رسان‌ها هستند؛ در حالی که در این زمینه پیام‌رسان‌های خارجی تاکنون در کشور دست برتر را داشتند. تهدید بزرگی توسط سرورهای خارجی و پیام‌رسان‌هایی مانند تلگرام با تمرکز بر اقتصاد مای ایجاد شده که آسیب آن چند برابر بیشتر از موسسات غیر مجاز مالی است. باید به صورت شفاف برای مردم بیان شود که آیا یک پیام‌رسان داخلی امنیت بیشتری دارد یا نمونه خارجی آن مانند تلگرام که هیچ دولتی در دنیا مسئولیت آن را نپذیرفته است. تا اواخر فروردین قرار است اطلاعات کامل‌تری از پیام‌رسان‌های داخلی در اختیار مردم قرار گرفته تا شاهد تحولات مهمی در این حوزه باشیم. در این جلسه از ناحیه

دستگاه‌های دولتی و قضایی مراقبت کنند تا حریم داخلی زندگی مردم و اسرار آن‌ها محفوظ بماند.

بهبانای به نام خدمات پولی

خدمات پولی تلگرام و دل‌کنندگان مردم از آن نیز مساله دیگری است که مسئولان کشور در روزهای گذشته از آن پرده برداری کردند. از یک سو اعلام پولی شدن خدمات تلگرام و از سوی دیگر شایعه فیلترینگ تلگرام تا ۲۰ روز دیگر موضوعاتی بود که به نوعی موجب سردرگمی و دل‌سردی مردم از این پیام‌رسان شد. طرفی شایعات این‌روزها بسیار شدید گرفته و مشخص نیست چه اتفاقی در انتظار این پیام‌رسان باشد. چندی پیش خبری در خصوص پولی شدن خدمات تلگرام منتشر شد و برخی مسئولان داخلی از پولی شدن

یا تحت مجوز ایران ندارند به همین دلیل مسئولان معتقدند باید در این باره فرهنگ‌سازی صورت بگیرد و اعتماد مردم جلب شود تا بتوانند به راحتی به سمت شبکه‌های اجتماعی داخلی یا خارجی زیر نظر ایران سوق پیدا کنند؛ بنابراین فقط فیلترینگ نمی‌تواند این وضعیت را حل کرده و مردم را مجاب کند تا به پیام‌رسان‌های داخلی ورود کرده و اعتماد کنند. این اواخر نیز مقام معظم رهبری در خصوص نگرانی مردم از به خطر افتادن امنیت و حریم شخصی در پیام‌رسان‌های داخلی گفتند: مسئولان باید امنیت و حریم داخلی مردم و کشور را حفظ کنند. تعرض به امنیت و حریم داخلی مردم «حرام شرعی» است و نباید انجام شود. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: متصدیان کار در

رییس بانک مرکزی در حاشیه جلسه دولت مطرح کرد

آثار مثبت تصمیم اخیر دولت درباره قیمت ارز

آثار مثبت

در خصوص کنترل وضعیت بازار ارز ولی... سیف در حاشیه جلسه روز گذشته هیات دولت در پاسخ به پرسشی در خصوص ارزیابی تصمیم اخیر دولت برای تعیین نرخ ۴۲۰ تومان برای هر دلار، اظهار کرد: این تصمیم آثار مثبتی بر اقتصاد کشور داشته است. البته هنوز خیلی زود است درباره این طرح نظر قطعی بدهیم و آثار مثبت آن را تحلیل کنیم اما اطلاعاتی که به ما می‌رسد، نشان دهنده این است که این اقدام بر اقتصاد کشور تأثیر مثبتی گذاشته است. این تصمیم دارای آثار و تبعات کوتاه‌مدت و بلندمدت است که آثار بلندمدت اهمیت خیلی بیشتری دارند. مجهز شدن کشور و حاکمیت بر بازار اقتصاد کشور و جلوگیری از ضربه‌پذیری اقتصاد در برابر توطئه‌های دشمن، یکی از آثار مثبت بلندمدت تصمیم اخیر دولت به‌شمار می‌آید. درآمدهای ارزی کشور به خوبی کفایت نیازهای ما را دارد، نوسانات اخیر نرخ ارز دلیل اقتصادی ندارد و بیشتر غیراقتصادی هستند که با این تصمیم دولت نرخ ارز تحت کنترل قرار گرفته است و عوامل غیراقتصادی دیگر نمی‌تواند به شدت قبل بر اقتصاد کشور تأثیر بگذارد.

شفاف‌سازی بازار مالی

رییس بانک مرکزی در ادامه گفت: یکی دیگر از ویژگی‌های مثبت تصمیم اخیر دولت مساله شفاف‌سازی است. اقتضای امروز بازار مالی، شفافیت است. این تصمیم دولت این امکان را فراهم کرده

تورم است. وی در پاسخ به این پرسش که آیا مشکل مادر زمینه عملگردهای صرفی‌های دی، اربل، و استانبول حل شده است، گفت: ما دشمنانی در خارج از کشور داریم که با عملکرد خود می‌خواهند بر اقتصاد کشور تأثیر بگذارند؛ بنابراین ما باید خود را تجهیز کنیم تا این اثرگذاری را خنثی‌کنیم. ما از این زمین‌بیریم این مدل می‌تواند به ما کمک کند. در مورد آخرین تصمیمات درباره تبدیل ارز گزارشگری از دلار به یورو باید گفت این موضوع جدی و مصوبه آن در دولت است و به زودی تصویب می‌شود تا از گزارشگری از دلار به یورو تبدیل شود. این اتفاق امسال رخ خواهد داد.